

Sotsial psixologik xizmat

Xolida Qilichova
O'g'iloy Tulebayeva
Ilmiy rahbar: M.Abdullayeva
TMC instituti

Annotatsiya: Ushbu maqolada insonlarning ijtimoiy va psixologik muammolarini hal qilishga yordam beruvchi xizmat turi. U o'z ichiga individlarning yoki guruhlarining psixologik holatini, ijtimoiy munosabatlarini, hamda shaxsiy va jamoaviy muammolarni tahlil qilish va ularga yechim topishni o'z ichiga oladi

Kalit so'zlar: psixologik, individual, terapiya, stress, juvenil psixologiyasi

Social psychological service

Kholida Qilichova
Ogiloy Tulebayeva
Scientific supervisor: M.Abdullayeva
TMC Institute

Abstract: This article describes a type of service that helps people solve their social and psychological problems. It includes analyzing the psychological state of individuals or groups, social relations, and finding solutions to personal and collective problems.

Keywords: psychological, individual, therapy, stress, juvenile psychology

Sotsial-psixologik xizmat - bu insonlarning ijtimoiy va psixologik muammolarini hal qilishga yordam beruvchi xizmat turi. U o'z ichiga individlarning yoki guruhlarining psixologik holatini, ijtimoiy munosabatlarini, hamda shaxsiy va jamoaviy muammolarni tahlil qilish va ularga yechim topishni o'z ichiga oladi. Bu xizmat turiga psixologik maslahat, krizis va stress bilan ishlash, jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni hal qilish va boshqa ko'plab usullar kiradi.

Sotsial-psixologik xizmatning maqsadi shaxsning yoki guruhning o'zini o'zi anglashiga yordam berish, shuningdek, jamiyatda ijtimoiy moslashuv va barqarorlikni ta'minlashdir. Bu xizmatlar oilalar, maktablar, korxonalar, sog'liqni saqlash muassasalari va boshqa ijtimoiy tizimlar orqali ko'rsatilishi mumkin. Sotsial-psixologik xizmatlar, shuningdek, odamlarning ijtimoiy muhitda o'zaro munosabatlarini yaxshilash va ularning psixologik salomatligini mustahkamlashga

qaratilgan turli xil dasturlarni o'z ichiga oladi. Bu xizmatlar asosan quyidagi sohalarda amalga oshiriladi:

1. Oilaviy psixologik yordam: Oila ichidagi muammolarni hal qilish, o'zaro tushunishni rivojlantirish, ota-ona va bolalar o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash, oilaviy zo'ravonlikni oldini olish.

2. Maktab psixologiyasi: O'quvchilarning psixologik holatini kuzatish, o'quv jarayonidagi stress va noxush holatlarni kamaytirish, o'qituvchilar bilan ishlash va ijtimoiy moslashuvni qo'llab-quvvatlash.

3. Mehnat muhitida psixologik xizmat: Ish joyida ishchilarning psixologik salomatligini nazorat qilish, stress va noxush holatlarning oldini olish, jamoaviy ishni rivojlantirish.

4. Sog'liqni saqlash va krizis xizmatlari: Depressiya, travmalar, krizis holatlarida psixologik yordam ko'rsatish, post-travmatik stress buzilishi va boshqa psixologik holatlar bilan ishlash.

5. Jamiyatda psixologik yordam: Ijtimoiy muammolarni hal qilish, kamsitish, etnik yoki jismoniy ozchiliklar bilan ishlash, jamoaviy qarorlar va muammolarni hal qilishda yordam berish.

Sotsial-psixologik xizmatlarning maqsadi nafaqat shaxsiy, balki jamiyatdagi umumiy farovonlikni oshirishdir. Ular odamlarni o'zaro munosabatlar va ijtimoiy muhitda sog'lom va barqaror hayot tarziga yo'naltirishga yordam beradi. Sotsial-psixologik xizmatlar yanada kengroq ijtimoiy va psixologik yordam tizimini tashkil etadi. Bu xizmatlar jamiyatdagi turli ijtimoiy guruhlar va shaxslar uchun ko'plab sohalarda taqdim etiladi. Keling, bu xizmatlarni yanada chuqurroq ko'rib chiqamiz:

1. Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash xizmatlari:

- Odamlarning ijtimoiy integratsiyasi uchun turli xil dasturlarni ishlab chiqish. Masalan, yangi kelgan migrantlarga yordam berish, ijtimoiy qiyinchiliklarga duch kelgan insonlarga qo'llab-quvvatlash (masalan, bezorilik, kamsitilish, uy-joy muammolari).

- Homilador va yosh onalar, nogironlar, pensionerlar yoki boshqa himoyaga muhtoj guruhlariga ijtimoiy yordam ko'rsatish.

2. Psixologik maslahatlar va terapiya:

- Individual psixologik yordam: Stress, depressiya, o'z-o'zini anglash muammolari, oilaviy muammolar, ruhiy holatlar bo'yicha konsultatsiyalar.

- Grappa terapiyasi: Aksariyat ijtimoiy muammolarni guruh bilan birgalikda hal qilish (masalan, psixoterapiya sessiyalari, o'zini anglash guruhlari).

- Juvenil psixologiya: Yoshlarning psixologik salomatligini yaxshilash, o'ziga xos qiyinchiliklarga duch kelgan yoshlarni qo'llab-quvvatlash.

3. Sotsial xizmatlar va ijtimoiy mehnat:

- Bunday xizmatlar jamiyatdagi ijtimoiy himoyaga muhtoj bo'lgan odamlar uchun ko'rsatiladi. Ular psixologik yordamni ijtimoiy yordam bilan birlashtirishga qaratilgan.

- Psixologik yordamning bir qismi bo'lib, ijtimoiy mehnat orqali odamlarning ijtimoiy muhitda moslashuvini yaxshilash va ularni jamiyatga qaytarish ishlari amalga oshiriladi.

4. Jismoniy va ruhiy zo'ravonlikka qarshi kurash:

- Sotsial-psixologik xizmatlar zo'ravonlikdan aziyat chekayotgan insonlarga yordam beradi, jumladan, oilaviy zo'ravonlikka uchraganlar, mehnat muhitidagi zo'ravonlik, jinsiy zo'ravonlikka duchor bo'lganlarga psixologik maslahat va rehabilitatsiya xizmatlari ko'rsatiladi.

- Zo'ravonlikka uchraganlarning ruhiy holatini tiklash va ularning jamiyatga qaytishini ta'minlash.

5. Jamoaviy psixologiya va madaniyatlararo munosabatlar:

- Turli etnik, milliy yoki diniy guruhlar o'rtasida ijtimoiy moslashuvni qo'llab-quvvatlash va madaniyatlararo hamkorlikni rivojlantirish.

- Jamiyatda tinchlik, o'zaro hurmat va jamoaviy hamkorlikni yaratishga qaratilgan psixologik xizmatlar.

6. Sotsial-psixologik yordam o'qitish va targ'ibot:

- Psixologik maslahat va yordam bo'yicha ijtimoiy targ'ibot va o'quv dasturlarini tashkil etish.

- Jamiyatdagi ijtimoiy stereotiplar, salbiy munosabatlarni o'zgartirish va odamlarning bir-biriga nisbatan psixologik tushunishini oshirish.

Sotsial-psixologik xizmatlarning umumiy maqsadi - jamiyatda odamlarning psixologik salomatligini yaxshilash, ijtimoiy moslashuvni qo'llab-quvvatlash va shaxsiy rivojlanishga yordam berishdir. Bu xizmatlar biror odamning muammolariga o'zgarishlar kiritish uchun samarali va integratsiyalashgan yondashuvlarni taqdim etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Axmedova F.M. Sotsiologiya. Ma'ruzalar matni.-T.: ToshDFI, 2008.
2. Bepalko V.P. Slagaemye pedagogicheskoy texnologii. - M., 1989.
3. Egamberdiyeva N.M. Ijtimoiy pedagogika. Darslik. T.: 2009
4. G'oyibnazarov E. va Matkarimova J.D. Sotsiologiya. O'quv qo'llanma.-T.: ToshtYMI. 1.
5. Sulaymon Amirqulovich Xaydarov. (2024). O'quvchilarni tarbiyashda ijtimoiy fanlarni o'qitishni didaktik imkoniyatlari. SCIENCE AND EDUCATION SCIENTIFIC JOURNAL. 5.1.B.271-275.

6. Khaydarov S.A. (2023). Using technologies in teaching social sciences. GALAXY INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (GIIRJ), (pp. 305-309). 11(9).

7. Хайдаров, С. (2023). Pedagogik faoliyatda o'qituvchi o'zida kompetentlik sifatlarini shakillantirishi. Цифровизация современного образования: проблема и решение, 1(1), 64-67. <https://inlibrary.uz/index.php/digitalization-modern-education/article/view/24652>

8. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.

9. Khaydarov, S. A. (2021). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. International scientific and practical conference. CUTTING EDGE-SCIENCE. In Conference Proceedings (pp. 41-43).